

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA ZGODNIE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ ORAZ PROGRAMEM NAUCZANIA (Jarosław Słoma, „Żyję i działam bezpiecznie” - III etap edukacyjny)

I. Wymagania opracowane zostały na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Programu nauczania Edukacji dla bezpieczeństwa.
3. Podstawy programowej kształcenia ogólnego z Edukacji dla Bezpieczeństwa.
4. Statutu szkoły.

II. Przedmiotem oceny są:

1. Wiedza i umiejętności wynikające z podstawy programowej nauczania Edukacji dla bezpieczeństwa oraz wymagań programu nauczania.
2. Aktywność i systematyczność.
3. Wysiłek wkładany przez ucznia.

III. Ocenie podlegają:

1. Sprawdziany z zakresu materiału programowego obejmującego więcej niż trzy ostatnie lekcje, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczeń ma prawo do poprawy sprawdzianu. Poprawę uczeń może napisać w terminie dwóch tygodni od daty trzymania oceny.
2. Zadania praktyczne (np. pierwsza pomoc) z zakresu materiału programowego, które nie są zapowiadane i obejmują trzy ostatnie lekcje.
3. Kartkówki, które nie są zapowiadane i obejmują trzy ostatnie lekcje.
4. Prace domowe.
5. Odpowiedzi ustne.
6. Aktywność na lekcji.
7. Praca w grupie.

IV. Kryteria i sposoby oceniania:

1. W pisemnych formach sprawdzania wiadomości i umiejętności ustala się następujące kryteria ocen wyrażone w procentach:

Stopień celujący - 96% i powyżej

Stopień bardzo dobry – między 86 – 95%

Stopień dobry – między 71% - 85%

Stopień dostateczny – między 51 – 70%

Stopień dopuszczający – między 40 – 50%

Stopień niedostateczny – Poniżej 40%

V. Warunki i tryb poprawiania ocen bieżących:

Uczeń ma prawo do poprawy otrzymanej oceny sprawdzającej poziom jego wiedzy. Ocena może zostać poprawiona przez ucznia w terminie dwóch tygodni od daty trzymania oceny (wpisania jej do dziennika elektronicznego) z uwzględnieniem, że pod uwagę brana jest najwyższa ocena jaką otrzymał uczeń.

VI. Wymagania dotyczące podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mają prawo wnioskować o podwyższenie oceny w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie, jeśli uczeń spełnia następujące warunki:

- przystąpił do wszystkich zapowiadanych form sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- skorzystał ze wszystkich możliwych form poprawy.

Jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek będzie rozpatrzony negatywnie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.

Wniosek składa się pisemnie do Dyrektora Szkoły wraz z uzasadnieniem. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie. Praca sprawdzająca obejmuje formę pisemną oraz praktyczne sprawdzenie zdobytych umiejętności. Stopień trudności zadań musi odpowiadać wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń. Na podstawie ocenionej pracy nauczyciel podwyższa ocenę, jeśli uczeń uzyskał minimum 90% punktów możliwych do uzyskania na daną ocenę z części pisemnej i minimum 90% punktów możliwych do uzyskania na daną ocenę z części ustnej. Ocena nie zostaje podwyższona, jeżeli warunki jej podwyższenia nie zostały spełnione. Z przebiegu pracy sprawdzającej nauczyciel sporządza protokół, w którym podaje termin pracy sprawdzającej, określa jej przedmiot i zakres materiału, podaje ocenę pracy, załącza do dokumentacji oceniony test ucznia oraz zestaw pytań.

VII. Szczegółowe zasady okresowego podsumowania osiągnięć edukacyjnych:

1. Na początku roku szkolnego uczniowie zostają poinformowani przez nauczyciela o zakresie wymagań z Edukacji dla bezpieczeństwa, obowiązującym w danym roku (zakres wiadomości i umiejętności, które należy mieć opanowane na koniec roku szkolnego) oraz o sposobie i zasadach oceniania z przedmiotu.
2. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełniania materiału we własnym zakresie.
3. Na lekcji uczeń może być oceniony za pracę na lekcji: odpowiedź, aktywność, wykonywane ćwiczenia lub brak pracy.
4. Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.
5. Ocenę śródroczną i roczną nauczyciel wystawia na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia.
6. Uczeń jest zobowiązany przygotować się do lekcji z 3 ostatnich tematów.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z Edukacji dla bezpieczeństwa. Wymagania na oceny śródroczne (I półrocze) obejmują wymagania z działów od I do II w, zaś na oceny roczne obejmują wszystkie wymagania z działów od I do IV włącznie (cały rok szkolny)

1. Alarmowanie i ewakuacja

OCENA				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych - charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu - wymienia podstawowe środki alarmowe	Uczeń: - opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: - sygnały - drogi ewakuacji, wyjścia ewakuacyjne - miejsce zbiórki ewakuowanej ludności - zasady zachowania się uczniów podczas ewakuacji ze szkoły (internatu)	Uczeń: - omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu - omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego	Uczeń: - charakteryzuje stopnie ewakuacji - omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego	Uczeń: redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

I. Podstawy pierwszej pomocy

OCENA				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: podaje definicję i wymienia cele oraz zadania pierwszej pomocy	Uczeń: opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu	Uczeń: wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych	Uczeń: potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu zamieszkania system	Uczeń: należy do społecznych podmiotów współpracujących z systemami Państwowego Ratownictwa Medycznego lub

- wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia - opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej, samochodowej - opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia - prawidłowo wzywa pomoc - opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną - systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej - opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn - omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego - wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu - opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn - omawia zasady postępowania z	- podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym i wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach - omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej - wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy - omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów (zasada Potta) - wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach - opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) - wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego - bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy	- opisuje następstwa zaburzeń czynności tych układów - przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE - opisuje podstawowe sposoby transportu poszkodowanych z miejsc niebezpiecznych - wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności - proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie - opisuje znaczenie liter stanowiących skrót nazwy schematu oceny stanu poszkodowanego „A-B-C” - wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie - wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia - zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia, na szyi, w pachwinie i pod pachą - wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci - prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń - wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (ograniczenie ruchu, zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu,	ostrzegania o lokalnych zagrożeniach - wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia - omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” - opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej - opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci - praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) - proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego - omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej - prawidłowo stosuje stażę taktyczną - omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania - umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego uczestniczył w pozaszkolnych formach rywalizacji w ratownictwie medycznym
---	--	--	---	--

poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • rozumie, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w zatruciach • opisuje typowe okoliczności i objawy wystąpienia udaru termicznego oraz udaru słonecznego • omawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji; wykorzystuje dostępny sprzęt do unieruchomienia złamanej kończyny • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ pogryzienia przez zwierzęta ○ napadu padaczkowego	• układu poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	umożliwienie bezpiecznego transportu • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w: oku, uchu, nosie • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK , wymienia jego przyczyny i typowe objawy • charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego (przyczyny, objawy)		
---	--	---	--	--

o hipo- lub hiperglikemii				
---------------------------	--	--	--	--

II. Zagrożenia i działania ratownicze

OCENA				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - rozpoznaje zagrożenia i ich źródła - wymienia nazwy formacji służb działających na rzecz zwalczania skutków zagrożeń - wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania podczas pożaru - wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru - wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej - rozpoznaje znaki ewakuacji - omawia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych (np. w razie wtargnięcia uzbrojonej osoby do szkoły, centrum handlowego) - wymienia najczęstsze zagrożenia przemocą występujące w szkole	Uczeń: - wymienia społeczne podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń - potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer) - opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego - charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy - przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych - opisuje stosowanie kodu kolorystycznego i manualnego w kontakcie poszkodowanych z zespołem ratowniczym - opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji - opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, zejścia lawiny, wichury/ burzy/ nawałnicy - uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: - charakteryzuje działalność społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego - wyjaśnia zadania tych służb - omawia zasady profilaktyki pożarowej - opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy - opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia - wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa - podaje przykłady najczęściej występujących okoliczności znalezienia niewypałów i niewybuchów - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach - wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność	Uczeń: - opisuje sposoby postępowania osób odciętych przez pożar od dróg ewakuacji - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych - wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy i proponuje właściwą na nie reakcję - proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci	Uczeń: - należy do młodzieżowych struktur OSP, WOPR lub innych formacji ratowniczych - jest uczniem tzw. klas mundurowych - uczestniczył w pozaszkolnych formach rywalizacji z zakresu obrony cywilnej, ochrony p.poż. lub zarządzania kryzysowego

- wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji - wymienia przykładowe materiały, jakie można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry - wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami - wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja - wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne - opisuje obowiązki pieszego i kierowcy podczas przejazdu pojazdu uprzywilejowanego		- opisuje skład i przeznaczenie IPP i IPR - przedstawia sposoby zachowania się w przypadku katastrofy przemysłowej lub budowlanej		
---	--	--	--	--

III. System obrony państwa

OCENA				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: - wymienia i charakteryzuje dziedziny bezpieczeństwa państwa - opisuje istotę oraz wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi - wymienia główne zagrożenia dla	Uczeń: - wymienia obronne powinności obywateli RP - omawia zadania, strukturę oraz wyposażenie Sił Zbrojnych RP - podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem - wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i	Uczeń: - identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje im właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa - wymienia rodzaje świadczeń obywateli na rzecz obronności - wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa państwa,	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie pojęcia siatki bezpieczeństwa i infrastruktury krytycznej - wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności - wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego	Uczeń: - jest aktywnym członkiem organizacji skautowych lub proobronnych - jest członkiem grup rekonstrukcyjnych, klubów historyczno-kolekcjonerskich itp. - doskonali się w wybranej dyscyplinie (sporcie) przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, sporty motorowe i motorowodne, pływanie,

współczesnego bezpieczeństwa • wymienia rodzaje sił zbrojnych RP • wymienia nazwy formacji służb mundurowych (w tym obrony terytorialnej) zapewniających bezpieczeństwo państwa; wyjaśnia zadania tych służb • rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP • rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia	gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa • charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP • identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków oraz znakiem specjalnym dla budowli zawierających niebezpieczne siły	jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi • wymienia i charakteryzuje konstytucyjne stany nadzwyczajne w RP • wymienia zadania obrony cywilnej	• opisuje wybrane zwyczaje wojenne •	nurkowanie, spadochroniarstwo, survival, bushcraft itp.)
---	--	---	---	--

IV. Edukacja obronna

OCENA				
dopuszczająca [1]	dostateczna [1 + 2]	dobra [1 + 2 + 3]	bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]	celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • wyjaśnia „zasadę trójki” • wyjaśnia znaczenie zasady: „uciekaj, kryj się, walcz” • podaje przykłady pozyskania żywności w terenie • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia znaczenie zasady BLOS • wymienia materiały i środki służące do czyszczenia broni • omawia zasady bezpieczeństwa przy rozkładaniu i czyszczeniu broni	Uczeń: • wymienia objawy odwodnienia i niedożywienia • wymienia objawy niedoboru snu • charakteryzuje sposoby postępowania w sytuacji kryzysowej • proponuje skład indywidualnego zestawu EDC • wylicza podstawowe przedmioty przeznaczone do skompletowania własnego plecaka ucieczkowego • proponuje sposoby pozyskania wody w terenie • omawia zasady zachowania się na strzelnicy • prawidłowo przyjmuje podstawowe pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc	Uczeń: • proponuje działania zapobiegające rozwojowi paniki • wylicza podstawowe wskazówki ułatwiające przetrwanie w przygodnym terenie • proponuje techniczno-konstrukcyjne rozwiązanie w celu zbudowania schronienia w przygodnym terenie •	Uczeń: • proponuje pozyskanie odpowiednich materiałów do stworzenia tzw. „hubki” (rozpałki) do ogniska • proponuje pozyskanie odpowiedniego materiału do ogniska w terenie przygodnym – uzasadnia wybór • wymienia podstawowe błędy popełniane przez strzelców • koryguje błędy w swoim celowaniu • uzyskuje wysokie wyniki w strzelaniu praktycznym (min. 75%)	Uczeń: • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania • uzyskuje powtarzalność wysokich wyników w strzelaniu praktycznym • zna warunki uzyskania pozwolenia na indywidualne posiadanie broni w Polsce